

file:/Users/mananglanguages/Desktop/CASSIDY'S FOLDER/Video Folder/
Tace_GM2_Discourse/Tace_GM2_Discourse.eaf
Monday, November 26, 2012 2:23 PM

ut@SAB nə mĩ kəməl dzəŋ gurun
ft@SAB My name is Kamal Jung Gurung.
ftn@SAB मेरो नाम कमल जङ्ग गुरुङ्ग हो।
TC 00:00:27.860 - 00:00:32.480

ut@SAB nə dzəĩ dzu iskulrəbæ sri dzənə bikas nimabi tatsei mənəŋərbæ
prədhanadhjəpək
ft@SAB I am headmaster of this school, Shri Jana Bikas Lower Secondary
School.
ftn@SAB म चाहिं यो विद्यालय श्री जन बिकास निमावि ताचै मनाङ्गको प्रधानाध्यापक हुँ ।
TC 00:00:33.320 - 00:00:40.340

ut@SAB pəitalis saldo gjali prədhanadhjəpək rupəri nəe ke ləsō mo
ft@SAB I have been working as the headmaster of this school since 2045
VS.
ftn@SAB पैंचालिस साल देखि प्रधानाध्यापक रूपमा मैले काम गर्दै छु।
TC 00:00:41.090 - 00:00:47.120

ut@SAB toso dzəĩ dzurbæ sər bəkhale ənurodh agrəhə ənusar dzəĩ
ft@SAB As requested by you guests (lit. sirs) now (I am telling you)
ftn@SAB अहिले चाहिं यहाँको सर हरूको अनुरोध आग्रह अनुसार चाहिं
TC 00:00:48.100 - 00:00:54.080

ut@SAB ŋjō tasa nasərbæ tsu tasa nasərbæ
ft@SAB of about Tace village's (worship)
ftn@SAB यो ताचे गाउँको यो ताचे गाउँको
TC 00:00:54.620 - 00:00:58.310

ut@SAB tō tshibə əthəbə tō pudza bərerĩ ŋəĩ dzəĩ
ft@SAB about Ton worship (I am telling you).
ftn@SAB टों पुजा अथवा टों पुजा बारेमा मैले चाहिं
TC 00:00:58.770 - 00:01:03.270

ut@SAB ŋəe kəte sebə ŋəe kəte rəbə ŋə dzəĩ
ft@SAB To whatever degree I understand, or don't understand

ftn@SAB मैले जति जाने नजाने पनि मैले चाहिं
TC 00:01:03.320 - 00:01:07.280

ut@SAB prætjesjö mo bisjä
ft@SAB (I) am telling you this very clearly.
ftn@SAB प्रस्टसँग मैले भन्छु।
TC 00:01:09.500 -
00:01:11.430
TC 00:01:09.500 - 00:01:11.430

ut@SAB töbu töbu tjo læ tsar bæi mæbæ
ft@SAB There were four brothers of Ton (god).
ftn@SAB पहिले पहिले टौंका चार भाई रहेछन्।
TC 00:01:12.060 -
00:01:19.500
TC 00:01:12.060 - 00:01:19.500

ut@SAB bises karænle sæbbænda thebæ dadzu
ft@SAB Because of some special reasons
ftn@SAB विशेष कारणले सबै भन्दा ठूलो दाजु
TC 00:01:21.830 - 00:01:27.980
TC 00:01:21.830 - 00:01:27.980

ut@SAB pæðe ræ kântshæ bai tjo
ft@SAB the eldest one was Paden and the youngest was Ton.
ftn@SAB (जेठो भाइ) पदे र कान्छो भाइ टौं (थिए)।
TC 00:01:29.150 - 00:01:36.150

ut@SAB mono upællø upællø monori timæ
ft@SAB They lived in upper Manang.
ftn@SAB मनाङ उपल्लो मनाङमा बसेछन्।
TC 00:01:37.160 - 00:01:45.310

ut@SAB mæilæ tsæi jatsæ thakkhøla mustanri tim mæbæ
ft@SAB The second eldest brother went to Thankkhøla, Mustang, (and) he
settled (lit. sat) there.
ftn@SAB माहिलो चाहिं गएछ थाकखोला मुस्ताङ बस्दो रहेछ।
TC 00:01:46.940 - 00:01:54.740

ut@SAB rə säila jatsə dzun dzəi nərrəri ʈim muməe
ft@SAB The third eldest went to Nar, (and) lived there.
ftn@SAB साहिलो चाहि गएछ नारमा बस्तो रहेछ।
TC 00:01:55.070 - 00:02:01.430

ut@SAB theme bəhale
ft@SAB All of them
ftn@SAB उनीहरू सबै
TC 00:02:02.070 - 00:02:03.740

ut@SAB istəmitrə pərdzōkhle puŋikhle
ft@SAB , the relatives of Parjjongke and Pungil cases
ftn@SAB परजोङके र पुङ्गिले थरका इष्टमित्र
TC 00:02:07.470 - 00:02:15.210

ut@SAB rə aŋi tsōtsō gorkhəri ʈim muməe
ft@SAB and youngest aunt (father's sister) lived in Gorkha.
ftn@SAB र सानो फुपु गोरखामा बस्दो रहिछन्।
TC 00:02:16.140 - 00:02:21.020

ut@SAB äphəë istəmitrə bhətghat ləbəe krəməri ʈō deutə
ft@SAB In connection with meeting the relatives Ton god
ftn@SAB आफ्नो इष्टमित्र भेटघाट गर्ने क्रममा टौं देवता
TC 00:02:22.430 - 00:02:29.260

ut@SAB gorkhə jəməe
ft@SAB went to Gorkha.
ftn@SAB गोर्खा गएछन्।
TC 00:02:31.580 - 00:02:34.030

ut@SAB ədzəri tisjǎ ʈirə the bəini kuməri phidzjō
ft@SAB Living there for some time, the unmarried sister (Kumari)
ftn@SAB त्यहाँ एक छिन बसेर बहिनी कुमारी
TC 00:02:34.570 - 00:02:41.490

ut@SAB bitjemæ ədzuri kumari phidzjō bitemnemæ
ft@SAB died there. After (his) younger sister died
there
ftn@SAB त्यहाँ मरिछ। कुमारी बहिनी मरे पछि
TC 00:02:43.380 - 00:02:44.690 00:02:44.720 - 00:02:47.140

ut@SAB t̥ō bəbu krokroæərə tu takhəmæ toso timiö thorlë
ft@SAB Ton god returned up crying. Now, Timion, Thorle
ftn@SAB टों बुबा रूँदै रूँदै माथि फर्कछ। अहिले तिमिओं, थोर्ले
TC 00:02:47.590 - 00:02:54.180 00:02:54.770 - 00:02:59.040

ut@SAB thorlë ɲe bimo
ft@SAB (this is) called Thorle resting place (Chautari).
ftn@SAB थोर्ले चौतारो भन्छन् ।
TC 00:03:02.300 - 00:03:04.760

ut@SAB toso dzəi koko dzəi moɬər kjä təimu
ft@SAB Now the upper parts are also linked to the motor road.
ftn@SAB अहिले चाहिँ माथि माथि चाहिँ मोटर बाटो भएको छ ।
TC 00:03:04.770 - 00:03:07.300

ut@SAB nori purəno kjä pərdimu
ft@SAB The older road is down below.
ftn@SAB मुनि अनि पुरानो बाटो पर्छ ।
TC 00:03:07.310 - 00:03:08.900

ut@SAB thorle ɲe bibæ khlori dzəi
ft@SAB In the place called Thorle resting place
ftn@SAB थोर्ले चौतारो भन्ने चौतारो ठाउँमा चाहिँ
TC 00:03:08.930 - 00:03:14.350

ut@SAB t̥irə krodi bæ deri
ft@SAB as he was sitting and crying there
ftn@SAB रोएर बसी रहेको बेलामा
TC 00:03:15.820 - 00:03:20.000

ut@SAB ɲəo tsu tasa nasərbæ nimtsökhle

ft@SAB Nimchyang Ghale of this Tace village
ftn@SAB हाम्रो यो ताचे गाउँको निम्च्योङ्क घले
TC 00:03:22.140 - 00:03:26.980

ut@SAB sikarə khløerə tu narkhola japarəm sikarə khløerə taumə
ft@SAB had gone up to Nar village (lit. Nar river), (and) was returning
from there after hunting.
ftn@SAB शिकार खेलेर माथि नार खोला गएको रहेछ, शिकार खेलेर फर्कन्छ।
TC 00:03:28.050 - 00:03:35.510

ut@SAB taebəe diri adzu thorlë nǝ bibəe khlori dzəi tǝ babu ni pre
dzəi tobəe
ft@SAB While returning, he met Ton Babu in the same Thorle Chautaro
(resting place).
ftn@SAB फर्कँदा खेरि त्यो थोर्ले चौतारो भन्ने ठाउँमा चाहिँ टों बाबुलाई पनि त्यहाँ भेटेछन्।
TC 00:03:35.930 - 00:03:42.070

ut@SAB dzəbə tǝ bəbu nepre toi
ft@SAB When he met Ton Babu
ftn@SAB जब टों बाबुसँग भेट भयो
TC 00:03:42.880 - 00:03:45.090

ut@SAB toəirə adzuri tsəi pəritsəe ləmi nǝ tsaï tshəli kjö tshəli birə
theməe njoklo dzəi pəritsəe ləme
ft@SAB (they) introduce each other. Having said that I am like this,
and
you like that, they introduced each other.
ftn@SAB भेटेर यहाँ चाहिँ उनीहरू परिचय गरेछन्, म यस्तो तिमि यस्तो भनेर उनीहरू दुईजना परिचय
गरेछन्।
TC 00:03:46.080 - 00:03:52.180

ut@SAB tǝ bəbu dzəi the bəini sibəe
ft@SAB Ton Babu now (told) about his sister's death,
ftn@SAB टों बाबु चाहिँ उसकी बहिन मरेको
TC 00:03:53.540 - 00:03:58.110

ut@SAB etharthə tā pura tā dzəi suniməe
ft@SAB he told (him) the real things about his sister's death.

ftn@SAB यथार्थ कुरा पुरा कुरा चाहिं सुनेछ।
TC 00:03:58.630 - 00:04:04.100

ut@SAB sunerə nə dzəi tshəli təkəbə birə tsubəe
ft@SAB Letting him know (this) and telling him that he returned like
this
ftn@SAB सुनाएर म चाहिं यसरी फर्कको भनेर यहाँको
TC 00:04:12.830 - 00:04:17.820

ut@SAB ŋimdzo khle nipe dzəi bədeməe ŋimdzo khle dzəi
ft@SAB he told Nemjyo Ghale the things. As for Nimjyo Ghale
ftn@SAB नेम्ज्यो घले सँग चाहिं बताएछ। निम्ज्यो घले चाहिं
TC 00:04:18.330 - 00:04:20.640 00:04:22.850 - 00:04:24.650

ut@SAB ŋimdzo khlei pheri tō babu nepre dzəi
ft@SAB Ngimjo Ghale (requested) Ton Babu (for)
ftn@SAB ङिम्ज्यो घले फेरि तौ बाबुसँग चाहिं
TC 00:04:26.750 - 00:04:30.350

ut@SAB ŋe nasəri t̄imino birə tō bəbu n̄ipri dzəi ənurod ləməe thi
ft@SAB requested Ton Babu to live in his own village.
ftn@SAB हाम्रो गाउँमा बसिदेउ भनेर तौ बाबुसँग चाहिं उसले अनुरोध गरेछ।
TC 00:04:30.550 - 00:04:35.960

ut@SAB tshəli tã lənə lənə tã ləbəe krəməri dzəi tō deutəe tō bəbui
ft@SAB As they kep talking, Ton God, Ton Babu...
ftn@SAB यसरी कुरा गर्दा गर्दा कुरा गर्ने क्रममा चाहिं तौ देवता, तौ बाबुले ।
TC 00:04:37.760 - 00:04:45.540

ut@SAB dzu təro prota khli bimu timuto tsəli tsjomni mromu
ft@SAB The place is called Prota, this can be seen from Timu.
ftn@SAB यो के रे प्रोता ठाउँ भन्छन्, तिमु बाट हेर्दा देखिन्छ।
TC 00:04:46.440 - 00:04:50.340

ut@SAB proda khli bibəe jadgo prori khlo tsəi proda khlo
ft@SAB In the place called Proda, and in Yadgo cliff,
ftn@SAB प्रोदा ठाउँ भन्ने यादगो भिरमा ठाउँ चाहिं प्रोदा ठाउँ

TC 00:04:50.660 - 00:04:55.950

ut@SAB jadgu pro bibæe khlori dzæi soglō
ft@SAB in the place called Yadko cliff, those three
ftn@SAB यादको भिर भन्ने ठाउँमा चाहिँ तीनओटा

TC 00:04:56.990 - 00:05:03.810

ut@SAB toro tōsa ghoræl bimu
ft@SAB (they) call it antelope, you know ?
ftn@SAB के रे घोरल, के रे घोरल भन्छन्।

TC 00:05:05.330 - 00:05:09.900

ut@SAB læmgir ghoræl bimu tæmu basare tōsa bimu
ft@SAB This is called Ghoral (antelope) in Nepali but Tonsa in Gurung.
ftn@SAB नेपालीमा घोरल भन्छन्, अनि गुरुङ भाषामा तोंसा भन्छन्।

TC 00:05:10.190 - 00:05:13.600

ut@SAB tōsæ pæsī soklō dzæi adzæri e... mædzali uphreræ khlōrisjō
mæbæero
ft@SAB The three young antelopes were playing there merrily, jumping.
ftn@SAB मृगको तिनओटा बच्चा चाहिँ त्यहाँ मजाले उफ्रेर खेल्दै रहेछन्।

TC 00:05:14.060 - 00:05:19.720

ut@SAB adzu dzæi tō babui mrōero tshæli æbæ
ft@SAB Today Ton Babu happened to see those antelopes.
ftn@SAB आज चाहिँ टों बाबाले अब यसरी देख्यो रे।

TC 00:05:19.720 - 00:05:23.090

ut@SAB pho tsædzæ khlōdiba dzæi tō bæbui tæbi adzu pho tsædzæ kaeræ
ft@SAB (As he saw them playing), what Ton Babu said, 'Cating the young
deer

today
ftn@SAB मृगको बच्चा खेलिरहेको चाहिँ टों बाबाले के भन्यो आज मृगको बच्चा समातेर

TC 00:05:23.130 - 00:05:28.470

ut@SAB njeni tsædjæl khamu bisjæ nje tsæi tasæ nasæ jaræ tïmu
ft@SAB (if you catch young deer) and offer me, I will live in Tace
village

ftn@SAB coming (there)'.
मलाई चढाउन सक्यौ भने म ताचे गाउँमा आएर बस्छु।
TC 00:05:30.030 - 00:05:34.830

ut@SAB adzu pho tsədzə kairə ɲəni dzəi tsəɟel akhä bisjä ɲə aɟi
ft@SAB Otherwise, if you can not catch and offer me, I will not live
there.
ftn@SAB त्यो मृगको बच्चा समातेर मलाई चाहिँ चढाउन सकेनौ भने म बस्दिन।
TC 00:05:35.190 - 00:05:38.560

ut@SAB bimni matrei abə themə ɲjoklo batsa kəbul ləmo təmo
ft@SAB Only saying this, they promised each other. (Ghale said) okay.
ftn@SAB भनेर मात्र अब उनीहरू दुईजना बाचा कबुल गरेछन्, हुन्छ।
TC 00:05:39.150 - 00:05:42.320

ut@SAB ɲəe dzəi adzə pho tsədzə kaerə ɲəe dzɪ ɲəi kjone pimɯ
ft@SAB I will offer you the young deer by catching.
ftn@SAB मैले चाहिँ आज मृगको बच्चा समातेर मैले चाहिँ तिमीलाई दिन्छु।
TC 00:05:42.570 - 00:05:47.500

ut@SAB dirə theməe ɲɔglo əzuri kəpol təmni matrə ɟə babu ədoməli tasa
nasari ɟitshobujubəe
TC 00:05:47.540 - 00:05:56.270

ut@SAB tasə nasəri tē tshjo jubəe ɲə matre dam khənəri ɟibə
ft@SAB Where to sit in Tace by coming thee to sit god (asked Ton baba)
ftn@SAB ताचे गाउँमा देवता बस्न आएर म मात्र अब कहाँ बस्ने ?
TC 00:05:56.880 - 00:06:00.350

ut@SAB bierə tsərbəe adzuri toro
ft@SAB Saying this, there what ?
ftn@SAB भनेर यहाँको त्यहाँ के रे
TC 00:06:00.740 - 00:06:03.290 00:06:05.990 - 00:06:06.810

ut@SAB niubəe deri kjö khebre ɟimu
ft@SAB asking him where he would live,
ftn@SAB सोध्दा खेरि तिमी कहाँ बस्छौ ?

TC 00:06:08.900 - 00:06:11.260

ut@SAB khəbəe khlori rudzimu berə nwiebəe dere dzəi
ft@SAB (he asked), which place do you love ? the time he was asking
this
ftn@SAB कुन ठाउँमा मन पराउँछौ ? भनेर सोध्ने बेलामा
TC 00:06:11.280 - 00:06:12.840 00:06:13.270 -
00:06:15.880

ut@SAB the dzəi pəhile dzu
ft@SAB he said, "First this,
ftn@SAB उसले चाहिँ पहिले यो
TC 00:06:17.900 - 00:06:22.550

ut@SAB ŋe nasae tshjor dzəi thjobəe ubamo adzuri dzəi
ft@SAB there was a big rock on the edge of our village, that in
particular
ftn@SAB हाम्रो गाउँको छेउमा चाहिँ ठूलो ढुङ्गा रहेछ , त्यो चाहिँ
TC 00:06:23.240 - 00:06:26.760

ut@SAB uba ŋari t̄imu birə
ft@SAB (he said) saying I will live there
ftn@SAB ठूलो ढुङ्गाको छेउमा बस्छु भनेर
TC 00:06:26.960 - 00:06:28.930

ut@SAB juba ŋari t̄ido birə bibederi adzu
ft@SAB at the time (Ghale was saying), 'You live there near the big
rock' '.
ftn@SAB ढुङ्गा नेर बस भनेर भन्ने बेलामा त्यो
TC 00:06:29.450 - 00:06:33.150

TC 00:06:29.450 - 00:06:33.150

ut@SAB t̄ō babu tabi dzu thebəe juba ŋardze ŋə t̄il akhā
ft@SAB Ton Baba (said), "I can not live near the big rock."
ftn@SAB टों बाबाले के भने यो ठूलो ढुङ्गा नेर म बस्न सकिदना
TC 00:06:33.150 - 00:06:36.480

ut@SAB tǎle bisjǎ tsuri dzǎi tabi mro
ft@SAB I can not sit there because
ftn@SAB किनभने यहाँ चाहिँ के भन्छन् रे
TC 00:06:36.820 - 00:06:40.630

ut@SAB naga tsuri dzǎi naga khlobə khlo
ft@SAB this is the place to worship (lit. throw) snake.
ftn@SAB यहाँ नाग फाल्ने ठाउँ
TC 00:06:42.510 - 00:06:45.780

ut@SAB tshətəsi naga khlobe khlor tshjobə khjore nə ʈil akhǎ birə
ft@SAB I can not live in the place where snake (religious) throw
(worship),
and live.
ftn@SAB त्यसो भएर नाग फाल्ने ठाउँमा रहने ठाउँमा म बस्न सक्दिन भनेर
TC 00:06:46.040 - 00:06:49.670

ut@SAB ʈǔ babue adzu uttər pīro
ft@SAB Ton Baba replied like this.
ftn@SAB टों बाबाले त्यो उत्तर दिए।
TC 00:06:49.990 - 00:06:52.440

ut@SAB əgjali khəbəri ʈibə bierə hadzəle khlonə khlonəkə ʈǔ babui
ft@SAB Searching (lit. playing) where to live, Ton Baba
ftn@SAB त्यसपछि कहाँ बस्ने भनेर यसरी खेल्दा खेल्दा टों बाबुले
TC 00:06:52.790 - 00:06:57.540

ut@SAB ta bimro sisuni
ft@SAB what do they say ?
ftn@SAB के भन्छन् रे ?
TC 00:07:01.800 - 00:07:04.180

ut@SAB təŋja bimo adzuni orkūki təŋja bimū
ft@SAB (I donot know) what people calle it, Orko or what else.
ftn@SAB के होला भन्छन् त्यसलाई ओर्को हो कि के होला भन्छन्।
TC 00:07:07.230 - 00:07:09.640

ut@SAB tai ŋile sisu sisu t̥õ bəbui sisuri rodzemo
ftn@SAB जे भए पनि सिसु (ठाउँको नाम) टों बाबुले सिसुमा सोज्छन्।
TC 00:07:10.630 - 00:07:14.900

ut@SAB sisiri rodzemne mətrəi tsurina ata mo tsuri kju bəgdimo
ft@SAB It is not good to choose Sisi for staying, (because) the water
flows
here.
ftn@SAB सिसिमा रोजेर मात्र यहाँ हुँदैन, यता त पानी बग्दछ।
TC 00:07:15.320 - 00:07:19.310

ut@SAB kholanala bəɟi bisjə kjō kode bowal khamo bəɟi juiɾə
ft@SAB When there is flood, this may sweep you away.
ftn@SAB खोलानाला बढे भने तिमिलाई पछि लैजान सक्छ खोला बढेर।
TC 00:07:19.310 - 00:07:23.050

ut@SAB tshətəbæ sjōri dzəi kjō ət̥ido bibæ deri
ft@SAB Advising him not to live in Sisi
ftn@SAB त्यस्तो खाल्योमा चाहिँ तिमि नबस भन्दा खेरि
TC 00:07:23.320 - 00:07:25.610

ut@SAB tsue lagiri kjō dzəi takri tsintə ləl akjo
ft@SAB Ton Babu replied, "No, You don't have to reply for this."
ftn@SAB यसको लागि तिमिले चाहिँ केही चिन्ता गर्नु पर्दैन।
TC 00:07:25.770 - 00:07:28.620

ut@SAB ŋəi dzəi turmali jubæ t̥ue ŋəe səkti rogdil khamu
ft@SAB I can stop the landslide with my strength, the landslide which
may
fall from upper part.
ftn@SAB मैले चाहिँ माथिबाट आउने पहिरो मेरो शक्तिले रोक्न सक्छु।
TC 00:07:30.160 - 00:07:35.140

ut@SAB murtuli khəbəi numure dzəi ŋəe rogdil khamu birə t̥õ bəbui bimni
mətrəe
ft@SAB Having said that he can stop the wind blowing from down, (and
landslide from up)

ftn@SAB तलदेखि आउने हावा चाहिँ मैले रोक्न सक्छु भनेर टो बाबुले भनेर मात्रै
TC 00:07:35.370 - 00:07:42.230

ut@SAB tsu nasarbæ päsæ sarsælla ænusær dzæi tō bəbu dzæi toso
ft@SAB the village (and) community consulting each other (the place was
chosen). Therefore, Ton Babu
ftn@SAB यो गाउँको समाजको सरसल्लाह अनुसार चाहिँ टो बाबु चाहिँ अहिले
TC 00:07:42.600 - 00:07:47.570

ut@SAB tōsjō bimu
ft@SAB (the place) is called Tonsjo
ftn@SAB टोस्यो भन्छन्।
TC 00:07:47.870 - 00:07:50.060

ut@SAB tōsō bibæ khlori tīnə ləmæiro
ft@SAB (Ton Babu) has been living in a place called Tonsjo.
ftn@SAB टोसो भन्ने ठाउँमा बस्ने गरेको छन् रे।
TC 00:07:50.400 - 00:07:53.110

ut@SAB tōsō bibæ khlori themni mætre
ft@SAB Only while placing him in Tonsjo
ftn@SAB टोसो भन्ने ठाउँमा राख्दा मात्रै
TC 00:07:55.200 - 00:07:57.650

ut@SAB tōsō bibæ khlori thēi thei rodzerə tō babui rodzerə tōsjō
bibæ khlori thēi
ft@SAB they kept him in Tonsjo. Having chosen (by Ton Babu), they kept
him
in Tonsjo.
ftn@SAB टोस्यो भन्ने ठाउँमा राखे । उसले रोजेर टो बाबुले रोजेर टोस्यो भन्ने ठाउँमा राखे।
TC 00:07:58.320 - 00:08:02.950

ut@SAB theme matræi dam
ft@SAB While keeping him there,
ftn@SAB राख्दा मात्रै अब
TC 00:08:03.380 - 00:08:05.780

ut@SAB prætek bærsære dzæi pho kri pre tʃuel kjubæ pæilebæ særtə
ənusar
dzæi
ft@SAB because of the promise made early that a deer will be offered to
him
ftn@SAB प्रत्यक वर्ष चाहिं एउटा मृग चढाउनु पर्ने पहिलाको शर्त अनुसार चाहिं
TC 00:08:06.420 - 00:08:12.390

ut@SAB əbə ɲie tsæitrə bæisəkæi əusi
ft@SAB in the month of Chaitra or Baisakh Aunsi (the last day of a dark
fortnight of a lunar month)
ftn@SAB अब हामीले (चैत्र) वैशाखे औंसी
TC 00:08:12.540 - 00:08:18.930

ut@SAB bæisəkæi əusie tin dinəri dzæi phui timu nie nasari
ft@SAB while worshipping and offering (him) the things to offer in the
last
three days,
ftn@SAB वैशाख अन्तिमको तिन दिनमा चाहिं चढाउने चिज (पुजा गर्दा) हामीले गाउँमा
TC 00:08:19.320 - 00:08:24.340

ut@SAB tʃi krödʒö phui timu rə sat dinəri dzæi
ft@SAB (we) offer him corn, wheat etc. And within seven days
ftn@SAB गरै पिच्छे (मकै गहुँ आदि) चढाउँछौं र सात दिनमा चाहिं
TC 00:08:24.690 - 00:08:26.630 00:08:27.180 - 00:08:29.970

ut@SAB ɲi pho labəri pətsə tʃi krösjö pəsə kri kri tsheerə pho labəri
dzæi ɲi jamo
ft@SAB we all go, each from every house go to drive away (and) catch
deers.
ftn@SAB हामी सबै मृत धपाउन घरै पिच्छे एक एक गएर मृग धपाउन चाहिं हामी जान्छौं।
TC 00:08:30.230 - 00:08:36.260

ut@SAB ədzu phom tshəlijö tsopdil khäbæ əbæsthə are tʃhə təirə ədzu
pho
ft@SAB kabæi lagire tələm bisjä ɲii
catch It is not possible to catch the deer. Therefore, what we do to
the deer is,
ftn@SAB त्यो मृग त्यसै छोप्न सक्ने अवस्था छैन त्यही भएर त्यो मृग समाउनको लागि हामीले के गर्छौं

भने

TC 00:08:36.480 - 00:08:43.490

ut@SAB p̄s̄s̄æ dzali dzali b̄n̄emu
ft@SAB the people (lit. community) make a net.
ftn@SAB समाजले जाली बनाउँछन्।

TC 00:08:43.570 - 00:08:48.510

ut@SAB dzali dz̄ai sat than əth̄əba aʈh than dzali b̄n̄emu
ft@SAB They make seven or eight nets.
ftn@SAB जाली चाहि सात थान अथवा आठ थान जाली बनाउँछन्।

TC 00:08:49.070 - 00:08:53.790

ut@SAB dzali b̄n̄əigo adzu dzali noir̄ə sat din̄ə din̄əri əusido kjalib̄æ
tin

din̄əri phui timu

ft@SAB Having made the net and carried, on the seventh day, or the
third

day from Aunsi (last day of last fortnight)

ftn@SAB जालि बनाएर त्यो जाली बोकेर सात दिनको दिनमा औंसी देखि तीन दिनमा फुड चढाउँछन्।

TC 00:08:54.030 - 00:09:01.190

ut@SAB sat din̄əri dz̄ai p̄s̄s̄æ t̄i kr̄öse duri kr̄ödze ənibare ek dz̄əna
dz̄ai jale kimu

ft@SAB a person from each house should compulsorily go.

ftn@SAB सात दिनमा चाहि समाज घरै पिछ्छे एक जना अनिवार्य जानै पर्छ।

TC 00:09:01.390 - 00:09:06.650

ut@SAB edi the dz̄ai jal akh̄æ bin̄ə the nepri dz̄ərimana sorup

ft@SAB If they can not go, they are charged with a penalty

ftn@SAB यदी उनीहरू चाहि जान सकेनन् भने उनीहरूसँग जरीवाना स्वरूप

TC 00:09:07.020 - 00:09:11.410

ut@SAB p̄əns̄æ l̄əḡæb̄æ ts̄əl̄ən ɲe nasari mo

ft@SAB there is a tradition of charging penalty amounting to five

hundred.

ftn@SAB पाँच सय लगाउने चलन हाम्रो गाउँमा छ।

TC 00:09:11.740 - 00:09:14.480

ut@SAB tshətəirə ədzu sat dinri ɲi dzəɪ bənəri hwamu
ft@SAB Therefore, we entered the forest on the seventh day.
ftn@SAB त्यही भएर त्यो सात दिनमा हामी चाहिँ बनमा पस्छौं।
TC 00:09:14.610 - 00:09:19.050

ut@SAB rə kui dzali nomu kui abə sisjəmo dzəɪ
ft@SAB And some carried the net. Those skilled in (trapping deer)
ftn@SAB र कसैले जाली बोक्छन्। कोही जान्ने जान्नेहरू चाहिँ
TC 00:09:19.190 - 00:09:22.180 00:09:22.210 - 00:09:24.890

ut@SAB khəkhmoo dzali nomu
ft@SAB (and) those who can carry the net.
ftn@SAB सक्ने सक्नेहरूले जाली बोक्छन्।
TC 00:09:25.540 - 00:09:27.140

ut@SAB sesebæ buɖa bəhale dzəɪ dzali tobəri ʈimu
ft@SAB The elderly people who know (to set the trap) sat there to
spread it.
ftn@SAB जान्ने जान्ने बुढा हरू चाहिँ जाली थाप्न बस्छन्।
TC 00:09:27.140 - 00:09:29.910

ut@SAB dzali tol tsimneməi
ft@SAB After having spread the net
ftn@SAB जाली थापी सकेर
TC 00:09:30.110 - 00:09:32.580

ut@SAB kwarmali ɲi pho ləbuimu
ft@SAB we bring the deer from driving from upwards.
ftn@SAB माथि बाट हामीले मृग धपाएर ल्याउँछौं।
TC 00:09:32.670 - 00:09:34.950

ut@SAB pho ləbuimu
ft@SAB We bring the deer from driving from upwards.
ftn@SAB मृग धपाएर ल्याउँछौं।
TC 00:09:35.040 - 00:09:36.340

ut@SAB rə t̥õ babui tsəl ɲae bisjə tsə pho dzəi sjamu
ft@SAB And if Ton Babu likes to eat it we catch (lit. meet) the deer.
ftn@SAB र टों बाबुलाई खान मन लाग्यो भने त्यो मृग चाहिँ भेट्टाउँछौं
TC 00:09:36.450 - 00:09:39.960 00:09:40.070 - 00:09:42.000

ut@SAB t̥õ bəbui tsən aɲae bina pho dzəi dzal bitrərō məle khəli tōmo
khəli tōmo tōwamu
ft@SAB If Ton Babu does not like to eat it, the deer manages to come
out of
ftn@SAB the net, (we don't know) how it comes out.
टों बाबुले खान मन लागेन भने मृग चाहिँ जालि भित्रबाट कसरी निस्कन्छ, कसरि निस्कन्छ,
निस्कन्छ।
TC 00:09:42.100 - 00:09:48.100

ut@SAB tsəli ɲi dzəi pho tshopdimu pho tshodigə juerə
ft@SAB We catch the deer this way. After having caught the deer
ftn@SAB त्यसरी हामीले चाहिँ मृग छोप्छौं। मृग छोपेर आएर
TC 00:09:48.580 - 00:09:51.460 00:09:51.810 - 00:09:54.930

ut@SAB əglem juirə ɲi toro t̥õ bəbue t̥i biərə
ft@SAB after having come, we saying 'it is a house of Ton Babu'
ftn@SAB त्यसपछि आएर हामीले के रे टों बाबुको घर भनेर
TC 00:09:55.250 - 00:09:59.870

ut@SAB tshut̥ta t̥i bənedimu t̥õ bəbue t̥ire dzəi pho themu
ft@SAB we build a house for Ton Babu. We keep the deer in Ton Babu's
house.
ftn@SAB छुट्टै घर बनाइदिन्छौं। टों बाबुको घरमा चाहिँ हामीले मृग राख्छौं।
TC 00:09:59.970 - 00:10:01.390 00:10:01.390 - 00:10:03.590

ut@SAB rə pho themu əgja pho sjabəe
ft@SAB And we keep the deer there. After that the deer,
ftn@SAB र मृग राख्छौं त्यसपछि भेटाएको मृग
TC 00:10:03.870 - 00:10:07.500

ut@SAB tini pho sjai bisjā adzəgəe adzəgəe nəɲda pheri dzəi kebre
bəkhalə

ft@SAB purə din bəri
if the deer is caught (lit. met) today, the worshippers, the whole

of th enext day
ftn@SAB आज मृग भेटायो, त्यसको भोलि पल्ट फेरि चाहिं पुजारी सबै जना पूरै दिन भरी
TC 00:10:07.640 - 00:10:12.990

ut@SAB t̥õ babue miri dzəi̯ t̥əro khemu
ft@SAB (they) read something, What ?
ftn@SAB टों बाबाको नाममा के रे पढ्छ।
TC 00:10:13.910 - 00:10:18.100

ut@SAB purəe the petsja t̥õ babue səmbəndəri dzəi̯ t̥ə mo adzu pura
kherə
ft@SAB it has a different custom. The custom related to Ton Babu (is different). Having read (the things)
ftn@SAB पूरै उसको चलन टों बाबाको समबन्धमा चाहिं के छ त्यो पूरै पढेर
TC 00:10:18.360 - 00:10:25.200

ut@SAB nənəsəe dzəi̯
ft@SAB towards the evening
ftn@SAB साँझ साँझ चाहिं
TC 00:10:25.530 - 00:10:28.050

ut@SAB nəsəe tabəri dzəi̯ kebreməe pura guruŋ dresəri
ft@SAB while returning in the evening, the worshippers (lamas are) in Gurung dress.
ftn@SAB साँझ फर्किंदा चाहिं लामाहरू पूरै गुरुङ पोशाकमा
TC 00:10:28.700 - 00:10:32.880

ut@SAB kebre məi dzəti satõ guruŋ dresəri khemu
ft@SAB All lamas wear the Gurung dress.
ftn@SAB लामाहरू सबै चाहिं गुरुङ पोशाक लगाउँछन्।
TC 00:10:33.650 - 00:10:36.380

ut@SAB rə kebrem nepri
ft@SAB And (for offering to) to lamas
ftn@SAB र लामाहरूलाई

TC 00:10:36.670 - 00:10:38.490

ut@SAB pa t̥öbə dzəlpani lagire amneməe riməeməe dzəi
ft@SAB (and) offering liquor and water to lamas, the elderly women and
girls
ftn@SAB छ्याङ दिने र पानि दिनको लागि बुढी आमाहरू र केटिहरू चाहिं
TC 00:10:38.750 - 00:10:42.150

ut@SAB pura gurung dresəri mie tsolo kherə
ft@SAB having put on Gurung dress, the blouse and saree
ftn@SAB पूरै गुरुङ पोशाकमा गुनिया र चोलो लगाएर
TC 00:10:42.160 - 00:10:45.830

ut@SAB ɲe dinbhorɪ adzəri dzəi rəmailo ləmu kebreməe khemu
ft@SAB we make merriment there the whole day. Lamas read (hymns).
ftn@SAB हामी दिनभरी त्यहाँ चाहिं रमाइलो गर्छौं। लामाहरूले पढ्छन्।
TC 00:10:45.910 - 00:10:48.730 00:10:48.770 -
00:10:50.490

ut@SAB rə theməe khebə tsimni mətrəi dam
ft@SAB Only after they finish reading,
ftn@SAB उनीहरू पढी सकेपछि मात्र
TC 00:10:50.570 - 00:10:53.070

ut@SAB kəribkərib tin tsar bədze kebreməe tshimu
ft@SAB lamas finish reading (hymns) about four or five in the evening.
ftn@SAB करिब करिब तिन चार बजे लामाहरूले (पढेर) सक्छन्।
TC 00:10:55.830 - 00:10:58.210

ut@SAB tsərkjali dzəi t̥ö babue mi ri nadzə təmu kebre nadzə bimu adzune
ft@SAB Then there is a dance offered to the name of Ton Baba, that is
called Kebre dance.
ftn@SAB त्यसपछि चाहिं टों बाबाको नाममा नाच हुन्छ, केब्रे नाच भन्दछन् त्यसलाई
TC 00:10:58.220 - 00:11:03.810

ut@SAB kebre nadzə semu
ft@SAB People dance Kebre dance.

ftn@SAB केब्रे नाच नाच्छन्।
TC 00:11:03.940 - 00:11:05.170

ut@SAB rə kebre nadzə seigə adzu pho dzəi sese seserə t̥õ babu ɲari jamu
ft@SAB And the deer in particulargoes near to Ton Baba dancing the
Kebre dance.

ftn@SAB र केब्रे नाच नाचेर त्यो मृग चाहिं नाचदै नाचदै टों बाबाको छेउमा जान्छ।
TC 00:11:05.410 - 00:11:13.180

ut@SAB rə t̥õ babu ɲari jamu
ft@SAB And (the deer) goes near Ton Baba.
ftn@SAB र टों बाबाको छेउमा जान्छ।
TC 00:11:13.520 - 00:11:15.630

ut@SAB adzəgəe pherō khel pərdimu kebre
ft@SAB The lamas should read (hymns) after that.
ftn@SAB त्यहाँ देखि फेरि पढ्नु पर्दछ लामाहरूले।
TC 00:11:15.630 - 00:11:18.210

ut@SAB nəse tshə bədze kjali khe bisjā muidzibəe dəs eghar bədze səmmə
ft@SAB theməe t̥fhumo ədəri
it If they begin reading about six in the evening, they can finish
only about eleven or twelve in the night.
ftn@SAB साँझ छ बजे देखि पढ्यो भने रातिको एघार बाह्र बजे सम्म उनीहरूले पढ्न समय लाग्छ।
TC 00:11:19.790 - 00:11:25.570

ut@SAB tsəri dzəi kebre mæ ta ləm ləm bisjā theə mæ purəi pred̥i bəkhale
ft@SAB Then what the lamas do is, they along with their relatives all
ftn@SAB अनि चाहिं लामाहरू के गर्छन् भने उनीहरू पूरै नातागोताहरू सबै
TC 00:11:25.890 - 00:11:31.280

ut@SAB əbə t̥õ bəbue pred̥imæ su mo jəmmei dzəi nimə ntrənə ləm mumæ
ft@SAB ədzuri nimə ntrənə ləb ləbnimæ tsə dinəri dzəmmæ themmæ
them Ton Baba invited all relative whoever they have. While inviting
all in that day, all of them

ftn@SAB अब टों बाबाले नातागोताहरू को छन् सबै चाहिं निमन्त्रणा गर्दो रहेछन्।
त्यहाँ निमन्त्रणा गर्ने गर्दा त्यो दिनमा सबै तिनीहरू
TC 00:11:31.460 - 00:11:38.890

ut@SAB t̥õ babue sakha s̥ənanə t̥õ babue ist̥əmitrə dzəi dzəmməi ədzuri t̥õ
bəbu
ft@SAB all relatives and offsprings of Ton Baba, all his relatives
ftn@SAB टों बाबुको साखा सन्तान टों बाबुको इष्टमित्र चाहिं सबै त्यहाँ टों बाबु
TC 00:11:39.240 - 00:11:45.770

ut@SAB t̥õ babu ŋari pudza adzari khəmməmə
ft@SAB all come close to Ton Baba for worshipping.
ftn@SAB टों बाबु नेर पुजा आजामा आउँदो रहेछ।
TC 00:11:45.900 - 00:11:48.190

ut@SAB əgjali adzu khel tsimni mətrei pho dzəi pləphimu
ft@SAB After completion of reading (of hymns by lamas), the deer is let
free (untied).
ftn@SAB त्यसपछि त्यो पढ्न सकिसकेपछि मात्रै मृग चाहिं खोलि दिन्छन्।
TC 00:11:48.350 - 00:11:53.640

ut@SAB pləphimu tsho pləphile tshu pləphile bəni adzu pho dzəi abagdi
ft@SAB (The deer is) untied. Although the deer is let free, it does not
run
away.
ftn@SAB खोलिदिन्छन् । डोरी खोले पनि त्यो मृग चाहिं भाग्दैन।
TC 00:11:53.690 - 00:11:57.940

ut@SAB adzərõ t̥imu
ft@SAB It keeps sitting there.
ftn@SAB त्यहिं बस्छ।
TC 00:11:58.060 - 00:11:59.040

ut@SAB adzər̥kjale tha j̥ömoki t̥õ bəbulə dzəi sək̥ti dzəi ekdəm theb mumə
bibe t̥ā adzurõ ispəst̥ə t̥əmu
ft@SAB Then only it is known that Ton Baba had great power, this is
clear
from this.

ftn@SAB त्यसपछि थाहा हुन्छ कि टों बाबुको चाहिँ शक्ति चाहिँ निकै ठूलो रहेछ भन्ने कुरा त्यहाँ स्पष्ट
हुन्छ।
TC 00:11:59.970 - 00:12:05.550

ut@SAB piphimdo kjam bənərbæ pho kem kwowal kjobə dimə
ft@SAB The wild deer must have run away after it is released, but it
does
not.
ftn@SAB छोडि दिए पछि त बनको मृग त भाग्यु पर्ने अनि त्यो भारदैन ।
TC 00:12:05.700 - 00:12:08.670

ut@SAB the akjo ədzurō t̪id̪imu əgʝagə bəllə the t̪zəi t̪i t̪uirə
ft@SAB Then it keeps sitting there. Only after that, having taken his
heart
ftn@SAB अनि त्यो त्यहिँ बसि रहन्छ। त्यसपछि बल्ल उसले चाहिँ मुटु निकालेर
TC 00:12:08.710 - 00:12:10.610 00:12:10.690 - 00:12:14.180

ut@SAB t̪i t̪uirə t̪õ bəbune tsədemu
ft@SAB having taken its heart, it is offered to Ton Baba.
ftn@SAB मुटु निकालेर टों बाबुलाई चढाउँछन्।
TC 00:12:14.470 - 00:12:18.140

ut@SAB tsədeigə adzu the nose mo dzəi ədzəri
ft@SAB Having offered (heart to Ton Baba), the intestine and other meat
inside it
ftn@SAB चढाएर त्यो उसको भित्रिमासु चाहिँ त्यहाँ
TC 00:12:18.410 - 00:12:23.440

ut@SAB susu jaemo pudzari tsəmæ dzəi se khole joirə tsəmu
ft@SAB the people who attend this religious ceremony ate Khole (kind of
meat) by cooking it.
ftn@SAB जो जो (मान्छे पुजामा) पुजामा जान्छन् तिनीहरू चाहिँ त्यहाँ मासु (खोले) उनीहरूले पकाएर
खान्छन्।
TC 00:12:23.550 - 00:12:29.490

ut@SAB rə takhəmu
ft@SAB (and) they return.
ftn@SAB र फर्किन्छन्।

TC 00:12:31.220 - 00:12:32.810

ut@SAB adzæ nəŋdadzi dzəi pəle kǎ nəbə bimɯ
ft@SAB The next day following this is called the day to take a rest.
ftn@SAB त्यसको भोलिपल्ट चाहिं खुट्टालाई आराम राख्ने (थकाई मार्ने) भन्छन्।

TC 00:12:32.810 - 00:12:35.460

ut@SAB pətshəo t̥iirə
ft@SAB Having gathered lit (sat)
ftn@SAB समाज बसेर

TC 00:12:35.490 - 00:12:38.080

ut@SAB t̥õ babue mire tebæ pamo thümu dzəlpan læmu
ft@SAB (people) drink liquor prepared in honour of Ton Babu, (and) they
eat.

ftn@SAB टों बाबुको नाममा पकाएको रक्सी पिउँछन्, जलपान गर्छन्।

TC 00:12:38.860 - 00:12:42.150

ut@SAB tsərkjali t̥õ labæ diri susu
ft@SAB Then while driving away Ton, whoever (is)
ftn@SAB त्यसपछि टों घपाउने बेलामा को को

TC 00:12:42.470 - 00:12:47.120

ut@SAB ənupəthit təimu susu notsheja mo adzuməi nepre dzəribana lægaimu
ft@SAB is absent, they are punished. They are fined.

ftn@SAB अनुपस्थित हुन्छन्, कसकसलाई जरिवाना उनीहरूसँग जरिवाना लगाउँछन् (दण्डित गर्छन्)।

TC 00:12:47.580 - 00:12:52.080

ut@SAB rə pherō arko bərsə t̥õ bəbu nepri khəli pudza læbə bibæ sərsələ
nasa pāsō ədzəri təmu

ft@SAB And the community (and village people) sit together to consult
each

other how they would worship Ton Baba next year.

ftn@SAB र फेरि अर्को वर्ष टों बाबुसँग कसरी पुजा गर्ने भन्ने सरसल्लाह (गर्ने) गाउँ समाज त्यहाँ बस्छन्।

TC 00:12:52.360 - 00:12:58.480

ut@SAB tsəli dzəi t̥õ pudza læmu
ft@SAB Thus (people) performs the Ton worship.

ftn@SAB यसरी चाहिं टों पुजा गर्छन्।
TC 00:12:58.790 - 00:13:01.110

ut@SAB rə ɲæ tã kri bibə sjomlijamə dzo t̥õ pudza lebbile oəri dzəi
ft@SAB And I forgot to say one thing. Before the worship was done
ftn@SAB र मैले एउटा कुरा भन्न विर्सिहालेछु, यो टों पुजा गर्नु भन्दा अगाडि चाहिं
TC 00:13:01.220 - 00:13:07.710

ut@SAB ɲæ kəru mibə səmæi khəmu
ft@SAB Karu (grain like wheat) is ready to harvest (lit. ripens).
ftn@SAB हाम्रो करू (गहुँजस्तै) पाक्ने समय आउँछ।
TC 00:13:07.760 - 00:13:10.260

ut@SAB dimə t̥õe pudza alən səmmə adzu dzəi kəru dzəi ɲi prel ata adzu
kəru
ft@SAB We should not harvest (lit. cut) Karu (wheat) before this ritual
is
finished.
ftn@SAB अनि टोंको पुजा नगरे सम्म त्यो चाहिं करू चाहिं हामीले काट्नु हुन्न त्यो करू।
TC 00:13:10.480 - 00:13:17.950

ut@SAB kəruə phi bəllə t̥õ babunə tsəɖel tshigə tsəɖel tshigə
ft@SAB Only after the first crop is offered to Ton,
ftn@SAB करूको शुरूको फल टोंलाई चढाइ सकेर, चढाइ सकेर
TC 00:13:18.320 - 00:13:24.180

ut@SAB bələ dzī ɲæ kəru prīmu tsəli dzī ɲi t̥õ pujza ləm
ft@SAB we only harvest Karu after that. We worship Ton in this way.
ftn@SAB बल्ल चाहिं हामीले करू काट्छौं, यसरी चाहिं हामीले टोंको पुजा गर्छौं।
TC 00:13:24.360 - 00:13:30.090